

EERSTE HULP op SCHOOL

Enkele wettelijke bepalingen

- In België is iedereen verplicht hulp te verlenen aan een persoon in nood. Dit geldt overal waar een persoon in groot gevaar is en voor zover de eerstehulpverlener zelf geen gevaar loopt. Je bent verplicht de hulp te bieden die je kent en die je kan geven. ⁽¹⁾
- Daarnaast geldt, zoals voor iedere burger, de algemene verplichting tot voorzichtigheid.
- Het toedienen van geneesmiddelen valt niet onder eerste hulp. Verantwoordelijken in een school mogen geen medicatie toedienen aan een kind. Dit kan wel bij een duidelijke (schriftelijke) instructie van de ouders of op voorschrift van een arts. ⁽¹⁾
- Als werkgever is de inrichtende macht (I.M.) van de school verplicht het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB) en de Codex over het welzijn op het werk te doen naleven. ⁽²⁾

Verantwoordelijkheid van de I.M./directie

De I.M./directie moet alle maatregelen nemen om te zorgen voor een gepaste eerstehulpverlening ⁽²⁾:

- aanduiden van een persoon bevoegd voor de organisatie van de eerste hulp
- behoorlijk lokaal voor eerste hulp ter beschikking stellen met de nodige accommodatie en materiaal (zie verder). Het lokaal dient goed verlucht, verlicht en aangenaam van temperatuur te zijn.
- zorgen voor vervoermiddelen (draagberrie) naar het eerstehulplokaal en naar woonplaats of ziekenhuis
- zorgen voor de noodzakelijke vorming van de hulpverlener(s): voor de opleiding kan men zich ondermeer wenden tot de dienst Preventie en Bescherming op het Werk waarbij de school is aangesloten, het Rode Kruis Vlaanderen (zie www.rodekruis.be) of het Vlaamse Kruis (www.hetvlaamsekruis.be)
- zorgen voor duidelijke instructies ten behoeve van alle personeelsleden

Naargelang het onderwijstype zijn er specifieke noden en adviezen waarvoor overleg met de dienst voor preventie en bescherming op het werk en het CLB is aangeraden.

Wat is nodig in het eerstehulplokaal ?

- een eerstehulpkoffer en/of apotheekkast (op een koele, droge en goed verluchte plaats)
Let wel: koffer/kast afsluitbaar indien er ook ontsmettings- en/of geneesmiddelen in bewaard worden
- een lavabo (eventueel een douche indien op school gevaar is voor ernstige brandwonden)
- een ligbed of veldbed
- een (wollen) deken
- een tafel en 2 stoelen
- lijst met belangrijke telefoonnummers :
 - = 100/112(vanaf een GSM of in het buitenland)
 - = antigifcentrum : 070/245 245
 - = spoedgevallendienst:
 - = plaatselijke huisarts(en):
- map met gegevens over leerlingen :
 - = bereikbaarheid ouders (telefoonnummers)
 - = bijzondere ziekten : bijv. diabetes, epilepsie, allergie
 - = huisarts
 - = tandarts
- poster of handleiding 'eerste hulp'

Wat zit er in de eerstehulpkoffer ?

1. Verbandmateriaal
2. Ontsmettings- en reinigingsmiddelen
3. Toebehoren

1. VERBANDMATERIAAL

- kompressen: steriele (individueel verpakt) en niet-steriele (5x5 cm)(10x10 cm)
- gaaswindels: niet elastische (type Cambric°) en/of elastische (type Mollelast° of Stellastic°)(6 cm en 10 cm breedte)
- crêpewindels (type 'wit katoen met rode zijstrepen')(Velpeau)
- eventueel 'sterke' elastische zwachtel ('bruine')(Dauerbinde K°)
- (hypo-allergene) kleefpleister (rolletje)(Micropore°; Leucopor°)
- (hypo-allergene) gaaspleisters: op rol of individueel verpakt (van verschillende formaten (Primapore°)
- driehoeksverbanden: 1 (steriel) in gaas (voor eenmalig gebruik) en 2 in katoen voor meervoudig gebruik (130-90-90 cm)
- eventueel drukverbanden

Bemerk: vernoemde hoeveelheden, maten en merknamen werden enkel vermeld bij wijze van voorbeeld

2. ONTSMETTINGS- en REINIGINGSMIDDELEN voor wonden ⁽¹⁾

Noteer:

- Vaak volstaat het de wonde overvloedig te spoelen met (drinkbaar) water. Ontsmetten is niet steeds nodig (wel in geval het slachtoffer groot besmettingsgevaar loopt, bijv. in slachthuizen of afvalverwerkingsbedrijven).
- Indien toch wordt ontsmet, kiest men voor een middel op basis van water en dat geen of slechts een lichte verkleuring geeft. Goede ontsmettingsmiddelen' zijn:

Hacdil°-S; Hibidil°; Isobetadine°

Hacdil°-S is eigenlijk Hibidil° waar een zeepoplossing aan toegevoegd is, zodat Hacdil° niet enkel ontsmet maar ook reinigt.

Deze producten zijn beschikbaar in flacons voor eenmalig gebruik (unidose) en zijn dus ook makkelijk mee te nemen op uitstap.

TE VERMIJDEN: mercurochroom, eosine, jodiumtinctuur

- Indien 'extra reiniging' nodig is, dan kan men gebruik maken van **zuurstofwater**.
Let wel: zuurstofwater ontsmet niet en kan zelfs andere ontsmettingsmiddelen inactiveren als je na gebruik de wonde niet spoelt met water. Bovendien wanneer de zuurstof uit de oplossing ontsnapt is, verliest deze haar activiteit: de oplossing is wel nog 'actief' indien deze 'bruis' bij gebruik. Goed de dop vastschroeven en zonodig 'verversen' is de boodschap.

3. TOEBEHOREN

- Voor de hulpverlener: wegwerphandschoenen
vloeibare zeep
ontsmettingsalcohol of alcogel voor de handen
- roestvrije verbandschaar
- roestvrije veiligheidspelden
- splinterpincet (pincet met 'bijna naaldvormige' uiteinden)
- koortsthermometer
- washandjes, handdoeken
- koelzakje dat in de diepvries bewaard wordt (herbruikbaar)
- evtl. zakmasker (pocket mask): hulpmiddel dat het risico op besmetting bij mond-op-mondbeademing vermindert (herbruikbaar)
- plastic zakjes (zonder gaatjes)
- maandverbanden, papieren zakdoekjes, wegwerpbekers
- handleiding eerste hulp

Een kleine eerste hulpkoffer op plaatsen met speciale risico's (vb. turnzaal, keuken) kan nuttig zijn.

TIP: Iemand aanduiden die de inhoud van de eerste hulpkoffer(s) regelmatig nakijkt

En wat met geneesmiddelen voor inwendig gebruik?

Deze mogen niet worden toegediend op school tenzij:

- (bij voorkeur) op voorschrijven van een arts (voorbeeld van attest in bijlage)
- bij een duidelijke (schriftelijke) instructie van de ouders

Bovendien is het niet de bedoeling dat zieke kinderen op school aanwezig blijven: in de mate van het mogelijke zullen zij dan ook naar huis gaan.

Eventueel wel nuttig voor de aanpak van hypoglycemische flauwtes ('appelflauwtes'):

Druivensuiker

Inhoud van de eerstehulpkoffer bij uitstappen

Gelijklopend met wat hoger is beschreven.

Aanbevolen:

- kunstskoelzakjes voor eenmalig gebruik en niet in de diepvries te bewaren
 - tekenpincet
 - actuele medische bevraging van de ouders omtrent:
 - gezondheidsproblemen
 - medicatiegebruik
 - allergie en/of tegenaanwijzingen voor geneesmiddelen
 - bereikbaarheid in geval van ziekte bij de leerling
-

Bronnen:

- (1) Handboek 'Help, eerste hulp voor iedereen' een uitgave van het Rode Kruis-Vlaanderen, september 2007
 - (2) De artikels 174 tot 183 van het ARAB betreffende 'Eerste hulp en dringende verzorging aan de slachtoffers van een ongeval of ongesteldheid' zijn na te lezen via <http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=563> en <http://www.werk.belgie.be/moduleTab.aspx?id=563&idM=102>
-